

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 április 10.

100. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-55. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A szigorú jog

Az a mély és őszinte gyász, amivel Szubotica magyarsága a halott főkapitány ravatala mellé áll, nemcsak a veszteség nagyságát s nemcsak a részvét általánosságát dokumentálja. A mindannyiunk fájdalomra ereje teljében elhunyt főkapitány hivatali működésének utolsó időszakáról el lehet mondani, hogy azt nem a kedvezések rendszere, de a szigorú és kérlelhetetlen jog jellemzi. A veszteség érzése a szigorú és kérlelhetetlen jog távozását siratja arról a helyről, mely legfontosabb őrszeme a város belső békéjének, megszilárdult közrendjének s annak a köznyugalomnak, melyet csak megkíséreltek felborítani felöltött kilengések, de a szigorú és kérlelhetetlen jog csirájában fojtott el minden baljós kezdeményezést.

Minden gyászban mély értelmű szimbólum tárul fel. Amikor a szuboticei magyarság őszinte részvétellel fordul a szigorú és kérlelhetetlen jog sirba hanyatlott megtestesítője felé, világos és tanulságos értelemmel példázza azt a kívánságot, azt a nemes igényt is, amelyet azokkal szemben támaszt, akik sorsának intézői lettek. A magyarság nem kér kedvezéseket, nem kér különleges bánásmódot, érzékeny és kiméletes tapintatot, nem kívánja, hogy különleges helyzetét különleges szabályozás védje meg. A magyarság a szigorú és kérlelhetetlen jog érvényesítéseért küzd s nyugalommal veti magát alá a szigorú és kérlelhetetlen jog uralmának. Még azért sem küzd a magyarság, hogy változtassák meg az alkotmányt s azokat az alap-törvényeket, melyek az alkotmánnyal összhangban vannak. A magyarság csak azt kívánja, hogy hajtsák végre a törvényeket, valósítsák meg az alkotmányt és érvényesüljön velük szemben, de a közélet minden vonatkozásában a szigorú és kérlelhetetlen jog.

Nem kivételes helyzetért, nem kedvezményekért harcol a magyarság, hanem a mindenki számára egyenlő jog, egyenlő alkalmazásáért. Nem a magyarság kívánságainak teljesítése, de a törvény végrehajtói teremtenek egyenlőtlenséget, amikor különbséget tesznek anyanyelvük szerint a fölnélküli földmunkások, az iskolába járó gyerekek, a választójogért jelentkező állampolgárok között s csak a közterhek viselésének kérdésében teremtenek egyenlőséget. A magyarságnak az a legfőbb kívánsága, hogy uralkodjék fölötté a szigorú és kérlelhetetlen jog, de a jog verje vissza, tartsa távol azokat a támadásokat, amiket emberi jogai,

állampolgári méltósága s a szabadság és egyenlőség principiumai ellen intéznek. A szigorú és kérlelhetetlen jog uralkodjék fölötté, de ez a jog nyissa meg az iskolákat, ossza szét közöttük a földeket, adja meg az állampolgári jogok teljességét és védje meg vagyoni és testi biztonságát. A szigorú és kérlelhetetlen jog csavarja ki támadói kezéből a követ, husángot, bombát, revolvért és irótollat.

A magyarság nem azt várja az országoló politikusoktól, hogy a törvények rendelkezéseitől elhajló kedvezményekkel nyerjék meg politikai támogatását. Nem politikai trafikengedélyek és közéleti szubvenciók fejében kínálja föl politikai támogatását; a szigorú és kérlelhetetlen jog megvalósítását kéri ellenértékül. Nem azt kéri azoktól a tisztviselőktől,

akik az államhatalmat gyakorolják vele szemben, hogy a törvény rendelkezései ellenére legyenek hozzá méltányosak s a jogszabályok megsértésével nyújtásnak neki kedvezményeket, csak azt, hogy hajtsák végre a törvényt s ne sértsék meg az alkotmányt. Nincs politikai küzdelem, nem lehet közéleti harc ennél szerényebb s el sem gondolható ennél lojálisabb és igénytelenebb törekvés.

Pedig hogy ezek a kívánságok mennyire őszinték, azt semmi sem mutatja szemléletesebben, mint annak a gyásznak őszintesége, ami az elhunyt főkapitány ravatala mellé állítja a szuboticei magyarságot. Pedig az elhunyt főkapitánytól soha kedvezményt nem élvezett senki; a szigorú és kérlelhetetlen jog végrehajtója volt.

Az ellenzéki blokk parlamenti konferenciát hív egybe

Jovanovics Ljuba szerint senki sem tudja, mikor hívják össze a parlamentet — A radikális-párt egy csoportja az ellenzéki blokkhoz akar csatlakozni

Beogradból jelentik: A politikai helyzet tisztázására a szerdai napon sem történt semmi lépés a kormány részéről. A parlament összehívásáról a döntést, — a melyet politikai körökben nagy izgalommal vártak — a szerdai napon sem hozták meg, bár most már nyilvánvaló, hogy az ellenzék a parlament szünetelésébe semmi körülmények közt sem hajlandó belenyugodni. A válság „konszolidálása” a jelek szerint belevág Pasic miniszterelnök számításába, aki a mostani ideiglenes helyzettel ugylátszik az ellenzékét akarja belekényszeríteni valami kezdeményező akcióba, hogy ezáltal könnyebben tudjon kiutat találni a jelenlegi krízisből. Az ellenzék azonban, bár tisztában van Pasic terveivel, egyre türelmetlenebb és lehet, hogy a csütörtöki napon olyan lépésre szánja rá magát, a mely hozzá fog járulni a helyzet tisztázásához. A blokk vezeterei ugyanis szerdán tanácskozásokat folytattak, amelyben elhatározták, hogy megvalósítják végre a már napokkal ezelőtt fölmerült tervet: konferenciára hívják össze az ellenzéki képviselőket, hogy a válságból való kibontakozás ügyében határozott állásfoglalásukat körvonalazzák.

A konferenciát megállapodás szerint csütörtök délelőtt 10 órakor fogják megtartani. Az értekezleten a demokratákon, a muzulmánokon és a klerikálisokon kívül résztvesz a Radics-párt, a földművespárt és a német párt. Az utóbbi, amely állandóan hang-

súlyozza semlegességét, hír szerint, azzal az indokolással vesz részt a konferencián, hogy annak a célja egyedül az, hogy a parlament összehívásának elhalasztása ellen tiltakozzék. A német párt ebben teljesen egyetért az ellenzékkel, amit az is bizonyít, hogy a legutóbb a parlament elnökségéhez benyújtott tiltakozó memorandumot aláírta. A dzsemjet, amely a semlegességhez szigorúan ragaszkodik, a konferencián nem képviselteti magát.

Szerda délután az ellenzék vezeterei már kidolgozták azt a rezolúciót, amelyet a konferencia elé terjesztenek. A rezolúcióban elsősorban tiltakoznak a parlament összehívásának elhalasztása miatt, nemcsak a kormánynál, de a házelnökségnél is. Ezenkívül az ellenzék további taktikai lépéseit körvonalazzák, az utóbbinál azonban eddig semmi sem került nyilvánosságra.

Valószínű, hogy az ellenzék legközelebbi lépése az lesz, hogy a házszabályokban biztosított jogainál fogva összehív egy parlamenti konferenciát. A házszabályok ugyanis a rendes és zárt üléseken kívül egy harmadikat is ismer: a parlamenti konferenciát.

Az ellenzék vezeterei Jovanovics Ljuba házelnöknél

Az ellenzék egyébként a szerdai napon is kísérletet tett a Házelnökségénél a parlament összehívására. Délelőtt 11 órakor Korosec, Predavec, Macsek, Spaho és

Szurnik amikor együttesen a demokrata pártba tartottak, a parlamenti folyosón találkoztak Jovanovics Ljubával, a parlament elnökével, akit megkértek, hogy mihez tartás végett közölje velük, mikor hívják össze a parlamentet. Jovanovics Ljuba, aki ezuttal sem adott definitív választ, a barátságos hangon lefolytatott rövid beszélgetést ezzel zárta be:

— *Higgyék el nekem, senki sem tudja, mikor fogják az ülést összehívni.*

Este hét órakor az ellenzék megbízásából Pasic Dragutin kereste fel Jovanovics elnököt, aki neki is hasonló választ adott.

Pasic és Pribicsevics audienciája

A válság megoldása körül még mindig sok a politikai pletyka. Most már kétségtelen, hogy a vadászatról visszatérve, a király is aktív részt vesz a kibontakozás keresésében. A keddi napon Korosec és a muzulmán Hrasnicát fogadta audiencián a király, szerdán pedig kormánypárti politikusok keresték fel az udvart. Hosszabb ideig volt a királynál Pasic miniszterelnök, Nincsic külügyminiszter, Jovanovics Ljuba és Pribicsevics Szvetozár, a kik informálták a királyt a politikai helyzetről.

A klerikálisok a Pasic-Pribicsevics koalícióban?

Legujabban a radikális-párt részéről a koalíció kiszélesítésének lehetőségét kolportálják és azt híresztelik, hogy a klerikálisokat be fogják vonni az új koalícióba. Érdekes, hogy ezt a kombinációt a klerikálisok csak ljubljani pártlapjaikban cáfolják, a beogradi sajtóban azonban nem nyilatkoznak.

Petrovics Nasztáz akciója

Új megoldási módon fáradozik Petrovics Nasztáz, az elégedetlen radikálisok vezetője is, aki hűveivel ki akar lépni a radikális pártból és csatlakozni akar az ellenzéki blokkhoz. E tekintetben tárgyalásokat folytat az ellenzéki blokk egyes vezetőivel, a tanácskozások azonban még nem öltöttek pozitív formát, mert maga Petrovics Nasztáz sem tudja, hogy a radikális pártból való kilépés esetén hányan követnék és nem maradna-e teljesen elszigetelten.

A legnagyobb valószínűsége — beavatottak szerint — annak a verzióknak van, hogy Pasic miniszterelnök végül mégis meg fogja kapni a kirdlytől a választások vezetésére a meghatalmazást, amely esetben a kormány azonnal feloszlata a parlamentet. A kormánypártoknak az utóbbi napokban tanúsított agitációs működéséből is erre a lehetőségre lehet következtetni.

Karakasevics Gábor halála

Szubotica város részvéte Csütörtökön délelőtt temetik

Fájdalmas részvételt keltett városzerte az a hír, hogy Karakasevics Gábor, Szubotica város főkapitánya kedden hajnalban hosszú szenvedés után meghalt. A fiatalon, harmincöt éves korában elhunyt főkapitány nevéhez fűződik a város közbiztonságának helyreállítása.

Szubotica polgársága, amely az összeomlás utáni átmeneti idők zavaros állapotait nemzetiségi különbség nélkül megsínylette, halás elismeréssel emlékezik azokra a kiváló érdemekre, amelyeket Karakasevics Gábor a rend megszilárdításával, a város közviszonyainak konszolidálásával szerzett. 1920-ban került Karakasevics Szuboticára és mint csendőrszázados miniszteri biztosi minőségben vaskézrel fojtotta el azokat a forrongásokat, amelyek a város nyugalma veszélyeztették. Ezután a közigazgatási visszaélések ügyében folytatott sikeres nyomozást előbb Szuboticán, majd Becskerekén. Amikor miniszteri biztosi megbízatása lejárt, Pancsevóra neveztek ki főkapitánynak és 1921 júniusában a szubotici rendőrség élére került.

Mint Szubotica főkapitánya, erélyével, pártatlanságával és igazságosságával az egész lakosság osztatlan szeretetét és megbecsülését vívta ki. Tisztakezü főtisztviselő volt, akinek működéséhez a meggyanúsításnak árnyéka sem fértözött. Szakképzettsége, amellyel a szubotici rendőrséget átszervezte és a legénységet mintaszertűen megfegyvelte, annyira nélkülözhetetlenné vált, hogy a kormányzat akkor is meghagyta állásában, amikor a rezsimváltozás folytán a demokratapárti főtisztviselőket csaknem mind leváltották.

Karakasevics Gábor 1889-ben született Moholon. Iparos családból származott. Kilenc éves korában szülei beiraták a kassai közös hadapródióskolába, majd Wienerneustadtban kitűnő eredménnyel elvégezte a katonai főreáliskolát. 18 éves korában a 29. gyalogezred hadnagyává nevezték ki.

A háború kitörésekor mint főhadnagy került ki az orosz harctérre, ahol két ízben megsebesült. Különösen láb- és szárcsonttörése volt súlyos, ami miatt többé nem kerülhetett vissza a frontra, mire 1918-ban mint százados az udiinei altisztiskola parancsnokává nevezték ki.

Karakasevics főkapitány ezelőtt három héttel betegedett meg, izületi csontgyulladásban. Egy héttel ezelőtt tüdőgyulladással komplikálódott betegsége és erős szervezete ellenére sem tudott megbirkózni a súlyos bajjal. Az utolsó hat nap alatt már sűrűn elvesztette eszméletét és kezelőorvosai már csak mesterségesen tudták meghosszabbítani életét.

Szerdán este válságosra fordult a főkapitány állapota. Orvosai még egy injekcióval próbáltak segíteni rajta. Néhány órán keresztül eszméleténél volt, az ágya körül összegyűlt hozzátartozóit ugyan felismerte, de már nem tudott hozzájuk beszélni. Éjjel után elszenderült és hajnali fél három órákor megszünt a szívére.

Szubotica város tanácsa szerdán délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy Karakasevics Gábor a város költségén temettetik el. Haláláról a tanács a következő gyászjelentést adta ki:

Szubotica szabad királyi város tanácsa mélyen szomorodott szívével jelenti a lesújtó gyászhirot, hogy hű társa és barátja, a városi tanács tagja, Szubotica város főkapitánya

Karakasevics Gábor

1924. április 9-én hajnali 3 órákor,

munkás és küzdelmes életének 35-ik évében elhunyt.

Felejtethetetlenek az érdemek, amelyeket ő, mint őszinte és odaadó hazafi és mint Szubotica közbiztonságának első tisztviselője szerzett. Áldozatkész és önmegtartó közszolgálatának emlékét örökre megörizzük.

Földi maradványait április 10-én délelőtt 11 órákor kísérik el utolsó útjára a városi bérpalotából.

Béke hamvaival

Szubotica, 1924. április 9.

Szubotica város tanácsa.

'Az elhunytat csütörtökön délelőtt 11 órákor temetik a városi bérpalotában lévő lakásáról.

Konfliktus a Radics-párt és a bunyevác-sokác-párt között

A Slobodni Dóm csütörtöki száma éles támadást intéz Raics Balázs ellen

Hétfői számunkban közöltük a bunyevác-sokác pártnak azt a határozatát, amely szerint a párt tárgyalásba bocsátkozik a Radics-párttal és igyekszik kieszközölni, hogy a horvát köztársasági parasztpárt ne állítson jelölteket a Vajdaságban. A bunyevác-sokác-párt ülésén azt a tervet is fölvetették, hogyha a tárgyalások nem vezetnének eredményre, érintkezésbe lépnek magával Radicssal Bécsben.

Mint Zagrebből jelentik, a bunyevác-sokác-párt határozata Radics-párti körökben igen rossz benyomást keltett. A horvát politikusok ezt a határozatot úgy fogják fel, hogy a bunyevácok a Vajdaságot a maguk kizárólagos

dominiumának tekintik, holott a Radics-párt nagy súlyt helyez a Vajdaságban való terjeszkedésre.

A Radics-párt hivatalos lapja, a Slobodni Dóm csütörtöki számában élesen megtámadja emiatt Raics Balázst és azt állítja, hogy Raics Balázs össze akarja hozni a Vajdaságban a kisebbségi pártok blokkját. Ez a blokk — mondja a Slobodni Dóm — nem volna más, mint „zsidó-papi blokk”.

Érdekes megemlíteni, hogy a vasárnap Szuboticán járt Kordics Matej disszidens Radics-párti képviselő tervét a kisebbségi pártok blokkjára vonatkozólag éppen Raics Balázs ítélte el a leghatározottabban. A konfliktus híre Beogradban nagy feltűnést keltett.

Az Unio miniszterei és a kongresszus

— A Bácsmegeyi Napló Amerikába küldött munkatársától —

Washington, 1924. március

Utolsó emlékem Európából: szaladgálás utlevélért, valutáért, vízumért, félnapos ácsorgások előszobákban, hajszá egyik hivatalból a másikig. Egy nagy bank aligazgatója, aki kilenczer rendel magához és órákat várakoztat; kis tisztviselők, akik egész délelőttöket elfecséreltek, még kegyes szinük elé kerülhetnek.

Első emlékem Washingtonból: miniszterek, akik egy másodpercet sem várakoztatnak, udvarias titkárok és az, hogy egy nap alatt huszonkét előkelőségről tudok audienciát nyerni; mindenki pontos, előzékeny és kedves.

*

Egy szürke, disztelen, tizenhárom emeletes tipikus iroda-ház, a kereskedelmi minisztérium és ennek is a hetedik emeletén székel Hoover, a miniszter. Amerika egyik leggazdagabb embere, nevét a világ főként a róla elnevezett gyermeksegítési akcióról ismeri, ami több millió dollárt juttatott az európai szegény gyermekeknek.

Szerecsen szolgálja vizsi be titkárához névjegyünket és egy másodperc múlva már udvariasan tuszol be a titkár az ő kis fülkészerű szobájában keresztül a miniszterhez.

— Pontosak voltak az urak — mondta mosolyogva — pedig ez nem érne a európai uraknak.

A miniszter szobája kicsi és egyszerű. Egy íróasztal, két tükör a falon, sok könyv és vagy négy bőrtel. Hoover, borotvált arcú, erőteljes, komoly ur már szorongatja is a kezünket. Melegen megköszönöm — Kende Géza tolmácsolásával, aki bemutatott — azt a sok jót, amit a nékülözö, szenvedő európai gyermekeinkkel tett.

— Semmiség — legyint a kezével — csak azt sajnálom, hogy nem tehettem többet. Remélem, hogy nem is lesz rá már szükség. Helyre fog állani — mert helyre kell állani — a világ gazdasági rendjének. A gazdaságilag sújtott államokban meg fog szünni a munkanélküliség, meg fognak élni az emberek a jövedelmükből, stabilizálódnak a valuták és visszatér a nemzetközi forgalom szabadsága. Ez történelmi és

gazdasági törvényszerűség. Ez az érdeke győzőnek, legyőzöttnek egyaránt. Különösen áll ez Kelet-Európára, ahol elsősorban van ennek meg minden lehetősége.

*

Dovls munkaügyi miniszter után Hughes külügyminiszterhez megyünk. Ő tulajdonképpen a kabinet feje, mert Amerikában, — ahol az elnök nevezi ki a minisztereket és ahol a miniszterek a parlamentben sem jelenhetnek meg, felelősségre is csak vizsgáló bizottság útján vonhatók — nincs miniszterelnök. Hughes a legnagyobb politikai tekintély, egyetlen államon mulott, hogy a háború alatt Wilsonnal szemben nem ő lett az elnök.

A kényelmes és kivételesen fényesen berendezett — mert itt idegeneket és főként európai diplomatákat fogadnak — helyiségben várunk kell egy kicsit, a titkár röstelkedve mentegetőzik:

— Mr. Hughes bocsánatukat kéri, csak három percet késik. A spanyol nagykövet váratlanul audienciát kért.

És — tessék jól figyelni, kedves európai kishivatalnok, bankigazgató és a többi és a többi urak! — nem telik le a három perc, már a szép őszszakállu, nagybajszu gentleman előtt ülünk, akinek pedig irányító szerepe van a történelemre és még csak kegyelmes urnak sem hívják, csupán egyszerűen mr. Hughesnek.

Ő is sok szeretettel beszél rólunk.

— Nem és nem — mondja — Amerika többet nem avatkozik Európa sorsába. Mi a Népszövetségben sem veszünk részt. Az Unió a maga politikáját csinálja és igen szigorúan távol tartja magát az európai kérdésektől.

*

Meglátogatunk több szenátort és képviselőt.

Könnyű őket megtalálni, mert a Capitol mellett jobbra a szenátorok, balra a képviselők hivatala van — két, hatalmas márványpalota — ahol minden szenátor és képviselő kap két-háromszobás irodát könyvtárral, titkárral és titkárnővel, akiket az állam fizet. Délelőttöként itt dolgoznak, fogadják vendégeket és intézik válasz-

tólak ügyét — aköz Amerikában még követelődőbbek és kellemetlenebbek, mint otthon. Külön földalatti villamos viszi szobákból az ülésterembe a kongresszusi tagokat és az elnök a városba behaló harang jelzéssel hívja fel figyelmüket arra, hogy mikor van szavazás, határozatképtelenség, katalógus-olvasás és mikor fejezték be az ülést.

*

A képviselőházban nincs folyosó, bárki bemehet s hivatalos ciceronek egész tömege várja és kalauzolja — ingyen. Az ülésterem, mint a beogradi szkupstina ülésterme — minden dísz nélkül való, félkör alakú terem, belőle írókák nyílnak és látni, amint dolgoznak, diktálnak, gépelnek. A tisztviselők a képviselők háta mögött szaladgálnak ki-be az ülésteremben.

Az elnöki emelvény kicsi márványasztal, mögötte az Unió selyemzászlaja. Az emelvény lábánál apró, rövid nadrágos gyerekek kuncorognak, vihognak — page-ok — és a képviselők intésére hozzájuk szaladnak, könyvet hoznak, telefonüzenetet visznek. A jegyzők asztala előtt egy kis asztalka két oldalt kottatartóformájú állvánnyal; ez a szónoki emelvény, itt beszél — furcsán szaladgálva a két kottatartó közt — éppen egy ellenzéki vezér, aki dörgedelmes filippikát tart — hogy ne kapjon állami segílyt a négerek Howard egyeteme.

A képviselők padokban ülnek, csak a pártvezérek ülése előtt van asztal. A karzat is kicsi és ez is üres. Egyik másik képviselő — egy kicsit groteszk látvány — az amerikai nyárspolgárok nem éppen lélekemelő szokása szerint felrakja a lábát az előtte levő pad támlájára.

A szónokot nem szabad zavarni. Ha valaki közbe akar szólni, feláll és megkérdezi a szónokot: megengedi-e, hogy közbeszóljon. A mi szónokunk először megengedi, még másodsor is, a harmadiknak azonban kosarat ad.

Tökéletes, teljes csönd. De még a legtöbb képviselőnek jár a szája, rágógummit rág....

Amerikában inkább inkább anket, mint fórum, vagy aréna a parlament. A két párt vezéreim kívül alig ismer négy-öt képviselőt az amerikai közvélemény, amelyik nem politizál. A lapok, még a washingtoniak is, husz-harminc sorban ismertetik a parlament ülését, a hírek közt és ritkán említik meg a képviselők nevét.

Csak két párt van: a republikánus és demokrata. Kivülük csupán egy szociálista képviselő van. A millwaukeei Viktor Berger. Itt, ahol a legtöbb kerület választóinak többsége munkás, megvívja gazdasági harcait a munkásság az ő szervezetében; de az állami politikában a polgársággal együtt helyezkedik el a polgári pártok kebelében.

*

A szenátus még kisebb, hiszen a képviselőháznak 450, a szenátusnak csak 92 tagja van. Itt minden szenátornak asztala van. Az elnök itt is kalapáccsal kopog csöngetés helyett, amikor letelik a szónok 5, vagy 10 perce és itt még kevesebb fiatal embert látni, mint a képviselők közt, akik pedig szintén nagyjából tul vannak inkább az ötvenen, mint a negyvenen.

Minden kongresszusi tag szobájában ott van egy nyomtatott, berámázott lap, az elnök és a miniszterek arcképevel. A felirat ez:

The United States is the Biggest Business in the World.

(Az Egyesült-Államok a világ legkitűnőbb részvénytársasága.)

Is hat 110,000,000 stockholders (110,000,000 részvényese van.) Vagyonuk csaknem 900,000,000 dollár. A nép a részvényes és azért választják az elnököt, hogy jól vezesse a részvénytársaságot.

Kun Andor

Jegyzőkönyvet, újságot, hogyha boldog akar lenni, KRÉKUS órák társaságába, legelőször lehet venni. FARKAS-HÁZ.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, de különösen a pincéregyesületnek, kik felejtethetetlen nöm temetésén részvételükkel fájdalimat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok köszönetet.
Subotica, 1924. március 9.

Eberhardt Károly
és családja.

Felhívás.

Tóth Mihály martonosi kereskedő üzletét átvettem. Felhívom nevezett összes hitelezőt, hogy követeléseiket 8 napon belül jelentsék be. Későbbi bejelentéseket nem veszek tudomásul.

Martonos, 1924. április 8.

2642

Végő Mihály.

Alulírott subotikai téglagyárosok értesítjük a közönséget, hogy téglagyártmányaink kizárólagos eladásával a subotikai Leszámitoló és Népbankot (Eskontna i Pučka Banka, volt Népbank) biztunk meg.

Prokesch Mihály, Molcer Károly,
Glied Bernát, Kovács Antal.

2638

A Kikindai Központi Takarékpénztár R.-T.
Velika-Kikinda

Mérleg-számla

Vagyon: Pénztár számla 299,882.37, Narodna Banka giró szála 6,963.13, Váltó szála 5,215,311.88, Értékpapír szála 57,486.—, Szelvények 376.56.

Teher: Részvénytőke számla 750,000.—, Tartalékalap 275,017.—, Részvényesek 50,058.50, Tartalékbetétek 2,193,396.—, Folyószámla hitelezők 1,792,237.—, Letét-számla 2,000.—, Fel nem vett osztalék 14,683.50, Atmeneti tételek és kamatok 205,498.14. Tiszta nyereség 297,131.23.

Veszteség-nyereség-számla

Veszteség: Költség számla 65,279.14, Tiszti fizetések és drágasági pótlék 100,869.—, Tiszteletdíj 10,000.—, Kif. és tőke betét kamatok 141,731.—, Betét kamat adó 14,173.—, Állami és községi adó 12,718.—, Folyószámla-kamat 175,335.—, Folyó évi nyereség 297,131.23.

Nyereség: Nyereség áthozat 5,294.85, Váltó-kamat 180,962.39, Folyószámla-kamatok 507,031.—, Különféle kamatok 5,004.78, Különféle jutalék 118,943.94.

Dr. Zsiross Lajos s. k. 2644 igazg. elnök.
Guttman Miksa s. k. vezérigazgató

PALMA

Kaucuksarkot

és kaucsuktalpat

hordanak gyermekek és felnöttek mert tartós, olcsó és viselete kellemes. 2853

Uj vukovári arctisztító kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfolt, kelések, forrósgái pörsenés, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen

Uj vukovári bőrszépítő szappan és puder, mely az arckenőcs a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár, szappan 5 dinár. Utánzatoktól óvkojunk! Csak Krajević által Vukováron készített kenőcs valódi. Mladon tégelyen Krajević, a készítő arcképe látható.

Zs. Krajević gyógyszerháza, Vukovári.

WARHANEK OROSZHAL
OSTSEEHERING
FILLET és BISMARCK-HERING

előnyáron kapható

Heuduschka és Hermann

cégnél Subotica, a C. Warhanek jugoszláviai egyedárusítójánál.

Fával égetett, hófehér kőmentes

PRIMA DARABOS MESZET

elsőrendű, olcsó kőmentes
ÉPÍTŐ MESZET

PRIMA PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállít vagontelelben minden vasúttállomásra bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Veliki-Bečkerek

Internb. Telefon 35. 5árgünycim: MONTANA 1397

Utlevel láttamozás!

Aki utlevelét bármely államba láttamoztatni akarja, nem kell időt vesztenie azzal, hogy Beogradba utazik és felesleges vasuti, szállítási és egyéb kiadásokat tegyen, forduljon teljes bizalommal a „Reklam” irodához, Beograd, Knez Mihajlova 11 és küldje be ajánlott levélben utlevelét. Vízumdíjak a következők: osztrák 55 dinár, magyar 100 dinár, csehszlovák: diákoknak és tisztviselőknek 35 csehszlovák, kereskedőknek és iparosoknak 75 csehszlovák (1 cseh korona 2.50 din.), román 55 dinár. Az utlevél a vízumdíjjal együtt küldendő. Az iroda 100 dinár költséget számít fel. Az iroda a láttamozást leggyorsabban elintézi.

JOS. NOVAK

Legolcsóbb beszerzési forrás mindennemű

GOMBOKBAN

és egyéb rövid- és disz műárakban

ZAGREB, ILICA 11. SZ.

(Az udvarban) Telefon 11-20. Csak nagyban.

LEGOLCSÓBB FORRÁS!

épület-, asztalos- és ácsanyagokban.

Szortírozott deszka-, stáfl- és készült faraktár stb. Fűrészüzem Mrkapanj. — Központ Zagreb.

„PLANA” és faipari és kereskedelmi társaság
ZAGREB, MEDULICEVA UL. 16.

SÖRÖS POHARAK

tiszta fehér, füllel
3/10 lit. Din. 66.—
1/2 lit. Din. 98.—

tucatonként franko raktár Beograd 50 tucat vételénél láda csomagolás díjtalanul.

BOŽIDAR PETROVIĆ
BEOGRAD 2600
BAKANSKA 16/a.

ROTHAUSER és ROSENFELD

bőr és cipész kellék kereskedés
SUBOTICA
Rudičeva ulica

GRISON
francia
CIPŐKRÉM

EGYEDÜL LERAKATA

35 HP. Röck-féle alacsony, magasnyomású kondenzátoros stabil

gőzgép

kifogásalán állapotban, legnagyobbítás miatt eladó egy 30.56 tüzfelületű Corwall-kazánnal. Üzemben látható május 1-ig. Ugyanott egy Benz-szivógázmotor, 9 HP., keveset használt, teljesen felszerelve. Mindkét gép Pfeiffer Pál gőzmalomtulajdonos telepén látható Bajmok (Bačka).

Linoleum különböző szélességekben

aszfaltra, méterenként és szegélyvel is.

Viaszkos vászon

ágy neműre.

NIKOLA JUZBAŠIĆ i DIMITRIJEVIĆ
BEOGRAD

Telefon 30-66. 2599 Kolarčeva 2.

KERTISZÉKEK

FODRÁSZ FORGÓSZÉKEK
tartós és szép kivitelben futányos áron készít

ZANIN ANDRAS
SZÉKGYÁRTÓ 2022
Subotica, Bajski put 13. szám,

A „Vojvodinai Kereskedelmi Ügynökség”

Novisad, Kralja Petra plca 29.
Értesíti t. üzletfeleit, hogy a mai naptól kezdve üzletkörébe felvette a fuvarlevél felülvizsgálásokat, áruhiányból származó differenciák, vizskeresseti ügyek, és vasutal szemben minden ügynek a legjobb s leggyorsabb elintézését a legkedvezőbb feltételek mellett. 2569

MÉZ

Vegyes virágméz, kellemes illatú, 5 kg.-os postacsomagokban kapható 160 és 150 dináros arban Nagy József, a „Vajdasági Méhészeti Lapok” szerkesztőjénél, Stari Bečeji. — Utánvételezésre nem vállalkozom. Nagyobb mennyiség vételénél mérsékelt árak.

REKLÁMÁRAK

március 27-től április 16-ig

Braća H. Gabaj

különleges szövet-, selyem- és bársonyáruháza a „KORONA”-hoz

Knez Mihajlova 33. BEOGRAD Telefon 23-22.

Rendkívül nagy tétel tiszta selyem krepp de chine	85 dinár
Rendkívül nagy tétel selyem 95 cm széles	100 dinár
Rendkívül nagy tétel selyem szeres 100 cm széles	120 dinár
Rendkívül nagy tétel tiszta selyem gyapjuszövet szeres	60 dinár
Rendkívül nagy tétel tiszta gyapju gabardén szövet	70 dinár
Rendkívül nagy tétel tiszta gyapju trikó-szeres 120 cm	120 dinár
Rendkívül nagy tétel tiszta szövet	65 dinár
Teljes állományok (hozzávaló)	220 dinár
Rendkívül nagy tétel angol bársony	35, 45, 60, 70, 90, 120, 180-260 dinár

Siessen a bevásárlással, mert ez a legkedvezőbb alkalom, hogy tetemes megtakarítást érjen el. 2439

ápr. 10-től
csütörtöktől-
ápr. 10-ig
vasárnapig

Litka

A MYA MAY filmek arany-sorozat II-ik része
PÁRIS BRÖFNŐJE

dráma 5 felvonásban I. rész
Főszereplők: Mya May, Emil Janning, Elvira
Glässner, Vladimir Gajdarov.

FOGLALKOZÁS

Gyakorolt cipész munkásokat felvesztő varrott és szegés munkára „Danica” Indusztrija Cipela, Albina ulica 1. 2588

37 éves, nős géplakatos, vizsgázott mezőnyvezető, mielőbbi belépésre állandó állást keres. Cim: Lutz-venyégli, Bajmok. 2603

Nagyobb ház

mellékkel helyiségekkel Mosorin község központjában mindenféle célra alkalmas 1 hold birtokosított szőlővel és 14 hold szántó egy tagban továbbá 18 3/4 hold szántóval bevetve szabad helyben olcsón eladó. Bővebbet Novak Popovná, Novosad, Temerinska ulica 65.

Varróleányok felvétetnek Nikola Kulandžić ulica 6. nagytemplom mögött.

Raffia I. Majunga
Kékkő 1/a
Kénpor
Ferenc József-
keserűviz
1/a cseh cukor

stéveg, kicsi, nagy és kocka kapható minden mennyiségben a legolcsóbb napi árakban, azonnali szállításra, vasgontételekben is.

Djordje Racić
nagykereskedő
Sombor

Engländer erteilt Unterricht in seiner Muttersprache. Anträge unter No. 2625. 2625

KÉT HÁZ

a beltéren együtt vagy külön-külön is eladó, az egyik 3 szobás, a másik 2 szobás mellékkel helyiségekkel; kedvező fizetési feltételek Cim a kiadóban. 2626

Egy ügyes, képzett szakkereskedő, aki a kertészet minden ágában teljes jártassággal bír. 25 éves, nős, gyermektelen, keres azonnali belépésre állást. Szíves megkeresések Lina Balog üzletében. Aleksandrova ulica 5. 2619

Jobb felirónó, aki jól számol, kerestetik nagyobb vendéglőbe fő fizetéssel, lakás és ellátással. Cim Hotel Central, Brod n-S. 2618

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhöz válaszbelég melléklendő.

Veszünk csontot, fészkavasat és rongyot legmagasabb napi áron. Házlakóknak szép fővelémet biztosítunk. Kraus stariji, Subotica, Párhuzamos-ut 179. (Biermann-telep). 2583

Eladó eredeti gyári magánjáró favágó benzomotor, Langen-Wolff-gyártmány; üzemből megtekinthető. Bauer Albert, Osljick I., Zupanska ul. 19. 2629

I-a minőségű
NYIRFARUDAK
minden mennyiségben
Seidl Gyula, Vršac
Kérjen árajánlatot.

Egy iókarban levő gyapjú slumpológép, szasztizes, egy reitvolffal eladó. Cim a kiadóban. 2599

Tizenhét és fél kapa szőlő kapánként 3500 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 2581

Topčideri állami magvizsgáló által hivatalosan ólomzárólt

LUCERNAMAG
zsákkal együtt 1750 D.-ért

Muharmag
Vetőbüköny
Kölesmag
Cirok mag
Takarmány-
cukorrépmag
legolcsóbb napi áron kapható

Erdős Emil
Vel-Kikinda 2446

Magánjáró, hat éves, 6 HP. Máv garnitúra jutányos áron eladó. Érdeklődni Onodynál St.-Bečején (Bačka) lehet. 2636

ELADÓ

Egy jókarban levő Első Magyar Bzd. loerős cséplőgarnitúra továbbá egy eke. Ár megállapodás szerint. Srotkov Ilija, Deliblat Bánát. 2549

Teherpályaudvarral szemben lakás butorral együtt eladó és azonnal átvehető. Ára 25.000 dinár. Mucsi-telep. Cross fűszeres mellett. Értekezni lehet délelőtt 10-12-ig és délután 2-4-ig. 2620

Perzsa, szmyrna és mindenfajta

szőnyegek
javítását, tisztítását
szakszerűen

vállalja 2449
MEKKA
KELETI SZŐNYEGSZÖVŐ
SUBOTICA
Paja Dobanovačka u. 8.

Eladó Hofherr 8 HP. átalakított fogaskerékes magánjáró cséplőgarnitúra. gyári elevátor, teljes felszereléssel. 1913. évben készült. Ugyanott egy Hofherr-féle, négylukas kukoricamorzsoló és egy körfűész állvánnyal. golyós csapágyakkal eladó. Major Ferenc géplakatos Bezdán, Bačka. 2602

A tavaszi szezonra

hollandi firnisben, kemiai és földfestékben német gyártmányú lakkokban, niürnbergi esztáruban, falimintákban, téglás valódi budai földben és az összes a szakmába vágó cikkekkel legolcsóbb bevásárlási forrás

Neuhaus i Kalmár
Subotica.

Iparosoknak és viszonteladóknak árengedmény. 2619

Zongorát, pianót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választék új angol és bécsi szerkezetű, valamint átjátszott zongorákban. Kaim hangszernagykereskedő Subotica, városi székház. 2579

Bőr kupabőröndök
táskaik, bőrtárcák
nagy választékban megrendelésre is kaphatók.

Főutcán jóforgalmu hentes- és mészárosüzletemet berendezéssel, külön Fecskó-utcai házamat hentesüzlettel, jégveremmel, eladom. Kovács András mészáros, St.-Bečej. 2637

Körző

ápr. 10-től csütörtöktől-
ápr. 13-ig
vasárnapig

JOCELIN

dráma 7 felvonásban.
Főszereplő: Sandra Milovanoff

KÜLÖNFÉLE

Házasságot csak jobb körökben, teljes diszkreció mellett közvetíti Közvetítő-iroda Subotica, Agina ulica 11. 1585

Tiszta disznózsír kapható kilogrammonként 32 dinárért Udova Bernát, Rudičeva utcai üzletében. Gyümölcsplác. 2594

Újjonnan megjelent

Zeneművek, szépirodalmi és tudományos művek, gazdasági, ipari technikai szakkönyvek teljes raktár.

A Révai nagykönyv most megjelent 15. és 16. kötetei egyenként 230 dinár kedvezményes áron legalkalmasabban kaphatók. 7786

HEUMANN MÓR
könyvtérjesztő vállalatnál Subotica, Jelačićeva ulica 1.

Golyórszárvagy javítóműhely, Fellegi József Novosad, Laze Kosica 28. 2251

Kékfestő berendezés

9 méteres alul-fölül vaslepos mángorlóval öregség miatt eladó esetleg házzal együtt. Pfeifer György kelmefestő, Bajmok. 2485

Kissingeri soványító-tabletta ártalmatlan, orvosiilag sokszorosan elismert legjobb szor. Kövérség és elzsirosodásnál használata csodás. Ismét kapható a Herold-áruházban Subotica, Aleksandrova ulica 1. Postán rendeléseket utánvétellel azonnal elintéznék.

Angol garnitúrák
Cheslonok és mindennemű kárpitos munkák

állandóan raktáron, javításokat gyorsan eszközöl:

HIRSCH LÁSZLÓ
KÁRPITOS 1703
Subotica, Paja Dobanovačka ul. 5

Különbejáratu butorozott szobát konyhával keres fiatal házaspár. Csak csendes udvari lakásra reflektálok. Cim a kiadóban.

Pékség Subotican, jóforgalmu, forgalmas helyen, berendezéssel együtt, más vállalat miatt bérbe adandó. Cim a kiadóban. 9596

Fiatal házaspár keres butorozott szobát azonnalra vagy május 1-re. Cimeket a kiadóba ker. 2585

Keresünk összekötötést **export paprika eladásra** jól bevezetett úszertügyintézőkkel. „FUTURA” a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi r.t. kirendeltsége Szeged Tisza Lajos körút 43. szám. 2562

SZODAVIZET
legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhöz bárkinél „Johanna” szikvizgyár Subotica. Telefon 532.

Konőcs „Formen” MINTÓPOR
IZZADÁS ELLEN
Píntet gyógyoszerítár
nagytemplom mellett. 2608

Irodának alkalmas egy- vagy kétszobás helyiséget keresünk a város belterületén azonnalra. Cim a kiadóban. 2647

Jegygyűrűk
és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók
ÁDÁM
ékszerész Subotica
Rudics ulica 6.
Tört aranyért a legjobbat fizeték. 9438

Mohol völgykörnyékén épült új négyjáratu motor-malom kiadó. Nagy Antal, u. p. Mali-Idioš, Moli kör. 2621

UCUOBINI DOBOZIVAR
Subotica, Szigetevičeva ulica 8.
Telefon 421.

Legízesebben és legolcsóbban készit cukorkás, szappanos, gyögyser-, pouderes- és mindenfajta KARTONDOBOZT. — Gyors és pontos szállítás!

Vendéglő Subotica legforgalmasabb helyén bérbe, esetleg lecézésre kiadó. Bővebbet nyújt Marianovits Ödön, Brozova ul. 8.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a törvényeségi palota mellett.
TELEFON SZÁM 329. 760

ELISMERTEN LEGJOBB PATKÁNYIRTÓ A

ZETA FOSZFORPASZTA

A patkányokat teljesen kiirtja. — Próbaküldemény 20 dinár ellenében.

ZETA D. D. SOMBOR